

[Bertel Dahlgaard.]

synspunkter har siden fået øget vægt, fordi udviklingen i det forløbne år har understreget deres rigtighed.

Derom bærer de to socialdemokratiske taler, jeg her har nævnt, vidnesbyrd, men endnu stærkere virkede en udtalelse, som det ærede medlem hr. Hans Hedtoft forleden fremsatte på socialdemokratiets hovedbestyrelsesmøde. Det ærede medlem hr. Hans Hedtoft gav her udtryk for netop det, jeg atter i dag har fremhævet, idet han sagde: „Der har været en tilbøjelighed til at gå ud fra, at de udenrigspolitiske og økonomiske problemer kunne behandles helt adskilt“, men således er det ikke, og det ærede medlem fortsatte: „Mellem udenrigspolitik, forsvarspolitik og økonomi består der i allerhøjeste grad en forbindelse. Den linie, der følges på det ene område, kan ikke være uden konsekvenser for den linie, der må præge det andet område.“ Og så tilføjede det ærede medlem meget sigende de ord: „Den, der ikke erkender denne forbindelse, overser et væsentligt moment i den øjeblikkelige politik og vil gøre sig skyldig i farlige fejlurderinger.“

Det er rigtigt, men jeg tror, udtalelsen havde været endnu mere realistisk, hvis den havde lydt: Den, der først nu erkender denne forbindelse i sit fulde omfang, har begået en skæbnesvanger fejl. Men nu er vi altså enige på dette punkt. Det ærede medlem siger til regeringen både, at den økonomiske politik, den fører, vil få konsekvenser for udenrigs- og militærpolitikken, og at udenrigs- og militærpolitikken nødvendigvis også må få sine virkninger i den økonomiske politik. Med det økonomiske og sociale program, der forleden oprulledes af den socialdemokratiske hovedbestyrelse, er det klart, at den udtalelse af det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, jeg her har fremhævet, må få konsekvenser i den kommende tids politik. Jeg skal om lidt vende tilbage til dette program og skal i denne forbindelse blot slå fast, at programmets virkeliggørelse forudsætter en betydelig produktionsstigning, som vi alle ønsker, men forudsætter tillige, at denne produktionsstigning ikke beslægtlægges af oprustningen, således som det ærede medlem hr. Krag forleden syntes at forudsætte.

Der er heller ikke tvivl om, at skal man skabe den rette psykologiske baggrund for en produktiv kraftanstrengelse, da må be-

folkningen have følelsen af, at kraftanstrengelsen belønnes med økonomisk og social fremgang. Derfor siger jeg til det ærede medlem hr. Hans Hedtoft, at er hans mange programsynspunkter noget, der ikke blot skal danne grundlaget for smukke taler for derefter at forsvinde som skygger, men noget, der skal ikklædes virkelighedens kød og blod, da må han sammen med os bidrage til at fremkalde den aflastning af oprustningens værste byrder, som vil øge muligheden for produktionsstigning indenfor det private erhvervsliv, og som vil fremme nyttige reformer.

Er socialdemokratiets programudtalelse alvor, hvad jeg ikke har lov til at tvivle om, da kan der ikke fortsat fremkaldes forestillinger i befolkningen om, at vi med Danmarks ugunstige bytteforhold overfor udlandet både kan løse vort valutaproblem, bære en rapid oprustning og skabe store sociale reformer, noget, som udviklingen derefter vil opløse som blødværk. Det radikale venstre håber derfor, at socialdemokratiets nyeste udtalelser åbner nye perspektiver.

Ud fra denne forudsætning hilser vi med tilfredshed adskillige dele af socialdemokratiets udtalelse. En lempelse af kreditstramningen vil man vide vi er enige i, og jeg forstår, at finansministeren med den forbedrede valutastilling som baggrund om end modstræbende er villig til at imødekomme dette ønske.

Anvendelsen af opsparede Marshallmidler til rationaliseringer og moderniseringer indenfor landbrug og håndværk er vi enige i. Her er jo virkelig tale om fremme af produktion og eksport, men nu må det jo så også være alvor. I foråret stillede vi forslag herom, men socialdemokratiet bøjede sig da for regeringens modstand herimod.

Når socialdemokraterne dernæst fastslår nødvendigheden af øget boligbyggeri, da er vi også enige heri, men også her gælder det, at vil man målet, må man også ville midlerne. Da jeg for mere end et år siden udtalte offentligt, at hvad enten man ønskede det eller ikke, så ville de planlagte militære investeringer medføre en katastrofal nedgang i boligbyggeriet, blev jeg regaleret voldsomt i den socialdemokratiske presse.

Vi ser nu kendsgerningerne. I 1949 fuldførtes 24 000 lejligheder. I år regnes vel med 16 000, d. v. s. et antal, der kun sva-